

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2734/2020
23.10.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Катарине Манојловић Андрић, председника већа, Гордане Џакула и Бранислава Босиљковића, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Ранко М. Дабетић, адвокат из ..., против туженог ЈКП "Београдски водовод и канализација" у Београду, кога заступа Марко В. Милутиновић, адвокат из ..., ради поништаја одлуке о отказу уговора о раду и враћању на рад, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3127/19 од 15.11.2019. године, у седници одржаној 23.10.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3127/19 од 15.11.2019. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиле за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 1948/17 од 28.05.2019. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиле којим је тражила да суд поништи као незаконито решење о отказу уговора о раду туженог број .. од 17.05.2017. године, којим је тужилци отказан уговор о раду број .. од 01.04.2002. године, као и сви анекси уговора, као неоснован. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиле којим је тражила да суд обавезе туженог да тужилцу врати на рад у року од 15 дана од пријема пресуде, под претњом принудног извршења. Ставом трећим изреке, одбачена је тужба тужиле у делу у коме је тужила тражила да суд обавезе туженог да тужилцу распореди на радно место које одговара њеној стручној спреми, знању и способностима у року од 15 дана од пријема пресуде, под претњом принудног извршења. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужила да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 70.500,00 динара у року од осам дана од пријема пресуде, под претњом принудног извршења.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3127/19 од 15.11.2019. године, ставом првим изреке, потврђена је пресуда Првог основног суда у Београду П1 1948/17 од 28.05.2019. године у ставу првом, другом и трећем изреке, а жалба тужиле у том делу одбијена као неоснована. Ставом другим изреке, укинута је решење садржано у ставу четвртим изреке првостепене пресуде и предмет у том делу враћен истом суду на поновни поступак.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужила је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС и 55/14) – у даљем тексту: ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2) ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, као ни друге битне повреде одредаба парничног поступка из члана 407. став 1. ЗПП због којих се ревизија може изјавити. У поступку по жалби, другостепени суд није пропустио да примени нити је неправилно применио одредбе процесног закона, што је било или могло бити од утицаја на законитост и правилност побијане пресуде.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је засновала радни однос код туженог на основу уговора о раду од 01.04.2002. године, са стручном спремом IV степен и занимањем економски техничар и распоређена на послове ... за које је потребан III степен стручне спреме. Анексом број 1 уговора о раду од 20.10.2003. године, тужила је као економски техничар са IV степеном стручне спреме премештена на радно место ... за које је био предвиђен IV степен стручне спреме, на коме је радила до доношења решења о отказу уговора о раду од 17.05.2017. године. Приликом закључења уговора о раду од 01.04.2002. године, тужила је туженом доставила диплому о положеном матурском испиту бр. .., у којој је наведено да је издата од стране ... економске школе у Београду, као и да је тужила на основу ове дипломе стекла звање економски техничар положивши матурски испит са оценом 3 дана 15.06.1996. године. На основу овако достављене дипломе тужени је приликом закључења уговора о раду био у убеђењу да тужила поседује звање економског техничара, а тужила није спорила да је наведену диплому доставила туженом, па су звање и стручна спрема тужиле наведени у уговору о раду, као и у свим накнадним анексима уговора о раду. Из дописа ... економске школе у Београду од 01.03.2017. године, 22.11.2017. и 01.03.2018. године, првостепени суд је утврдио: да диплома број .. од 15.06.1996. године није издата од стране ... економске школе у Београду, односно да тужила није похађала школу у току школске 1995/1996 године, нити је ту школу завршила; да деловодни број .. који је наведен на дипломи није ни постојао; да у школи никада нису имали ученика са ЈМБГ бројем тужиле. Како је тужени на основу дописа ... економске школе у Београду обавештен да тужила не поседује веродостојну диплому о стеченом IV степену школске спреме, директор туженог је образовао комисију за утврђивање чињеничног стања, која је 17.03.2017. године саслушала тужилу на околности веродостојности дипломе и степена стручне спреме, па је по утврђењу чињеничног стања тужени тужили упутио упозорење о постојању разлога за отказ уговора о раду. Тужени је затим решењем од 17.05.2017. године отказао уговор о раду тужили, због тога што је тужила приликом заснивања радног односа туженом доставила диплому која није веродостојна, чиме је учинила повреду радне обавезе предвиђене чланом 179. став 2. тачка 5) у вези са чланом 6. Уговора о раду и чланом 15. став 1. тачка 3) Закона о раду, као и непоштовања радне дисциплине предвиђене чланом 179. став 3. тач. 6) и 8) Закона о раду, у вези са чланом 8. Уговора о раду.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је нашао да је тужила необавештавањем послодавца о свим значајнијим околностима везаним за обављање послова и након закључења анекса уговора о раду по основу кога је премештена на радно место за које је потребна одговарајућа стручна спрема, поступила супротно одредбама чл. 13. и 14. Закона о раду („Службени гласник РС“ 70/01 и 73/01),

чиме је повредила радну обавезу да послодавца обавештава о битним околностима које утичу на њен радноправни статус и обављање послова у смислу члана 101. Закона о раду, односно члана 179. сада важећег Закона о раду.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су одбили тужбени захтев тужиле налазећи да је тужени правилно донео решење о отказу уговора о раду применом одредаба члана 179. став 2. тачка 5) и став 3. тач. 6) и 8) Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05, 61/05... 75/14).

Одредбом члана 13. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 70/2001, 73/2001), важећег у време закључења уговора о раду од 24.07.2002. године, прописано је да радни однос може да се заснује са лицем које, између осталог, испуњава услове за рад на одређеним пословима, утврђене одговарајућим актом послодавца. Одредбом члана 14. истог закона прописана је дужност запосленог да пре закључења уговора о раду послодавца обавести о свим околностима које битно утичу на обављање послова за које заснива радни однос.

Одредбом члана 179. став 2. тачка 5) Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05... 75/14), која је важила у време доношења решења о отказу уговора о раду, прописано је да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који својом кривицом учини повреду радне обавезе утврђене општим актом, односно уговором о раду. Ставом 3. истог члана је прописано да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који не поштује радну дисциплину, и то, између осталог, ако је дао нетачне податке који су били одлучујући за заснивање радног односа (тачка 6) и ако непоштује радну дисциплину прописану актом послодавца, односно ако је његово понашање такво да не може да настави рад код послодавца (тачка 8).

Према одредби члана 184. став 1. претходно наведеног закона, отказ уговора о раду из члана 179. ст. 2. и 3. овог закона послодавац може дати запосленом у року од шест месеци од дана сазнања за чињенице које су основ за давање отказа, односно у року од годину дана од дана наступања чињеница које су основ за давање отказа. Одредбом члана 15. тачка 3. истог закона прописано је да је запослени дужан да обавести послодавца о битним околностима које утичу или би могле да утичу на обављање послова утврђених уговором о раду.

Супротно наводима ревизије, правилно су нижестепени судови утврдили да је тужилца својом кривицом учинила повреду радне обавезе која јој је оспореним решењем стављена на терет, јер приликом закључивања уговора о раду од 01.04.2002. године, а ни касније, туженог није обавестила о околностима које битно утичу на обављање послова на радном месту за које је закључила анекс уговора о раду, на основу закљученог уговора о раду од 01.04.2002. године, односно да нема стручну спрему потребну за обављање послова, с обзиром да је туженом доставила неверодостојну диплому ... економске школе у Београду о стеченом IV степену стручне спреме – економски техничар, те да је на овај начин исказала понашање због кога не може да настави рад код послодавца. По налажењу Врховног касационог суда, на закону је утемељено становиште другостепеног суда да је тужилца фактички сваког радног дана пропуштала да обавести туженог послодавца да ради на радном месту за које не поседује потребне квалификације одржавајући континуирано туженог у заблуди, чиме је извршила повреду радне обавезе и повреду радне дисциплине у продуженом трајању, па је рок застарелости за отказ уговора о раду почео да тече од дана када је тужилца последњи пут извршила предметну повреду, а то је последњи дан пре сазнања туженог да тужилца нема одговарајућу стручну спрему за радно место на коме је распоређена. Стога је тужилци правилно отказан уговор о раду због повреде

радне обавезе предвиђене чланом 179. став 2. тачка 5) Закона о раду у вези са чланом 6. уговора о раду и чланом 15. став 1. наведеног закона, као и због непоштовања радне дисциплине предвиђене чланом 179. став 3. тач. 6) и 8) истог закона у вези са чланом 8. уговора о раду.

Врховни касациони суд није посебно ценио наводе ревизије имајући у виду да су у ревизији у суштини поновљени наводи истицани у жалби који су били предмет детаљне и правилне оцене у другостепеној пресуди.

Имајући у виду изнето, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Тужилца у ревизијском поступку није успела, због чега јој не припадају трошкови тог поступка, које је тражила и определила у ревизији, па је у смислу члана 153. ЗПП одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа-судија
Катарина Манојловић Андрић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић